

ABSTRAKT

STUDIE LÉČIVÝCH PŘÍPRAVKŮ PŘIPRAVOVANÝCH V LÉKÁRNĚ

Autor: Charvátová I., Lékárna Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně

Konzultant: Kotlářová J., Katedra sociální a klinické farmacie, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova v Praze, Česká republika

Úvod: Cílem této práce bylo analyzovat současnou přípravu léčivých přípravků v lékárnách.

Cíl práce: Primárním cílem bylo analyzovat soubor z těchto hledisek: četnost výskytu LP v průběhu roku, složitost LP, složení LP, výskyt HVLP, typ přípravy, léková forma, množství LP a odbornost předepisujícího lékaře. Dalším cílem bylo hledání vztahů mezi lékovou formou a ostatními výše uvedenými hledisky.

Metodika: Průzkum jsem prováděla v Lékárně Vltavínská v období od 1. 9. 2002 do 31. 8. 2003, přičemž materiál jsem sbírala za jednotlivé měsíce. Zaměřila jsem se na ty IPLP, které byly expedovány na lékařský předpis. Složení LP jsem podrobně sledovala u nejčastěji se vyskytujících LP, ostatní hlediska u celého souboru. Sledovaná kritéria jsem hodnotila za dvou pohledů – z hlediska jednotlivých receptur a z hlediska všech LP, kdy se receptury mohly opakovat. Zvlášť jsem rozebrala oční, vaginální a rektální LP. Elektronickou databázi jsem vyhodnotila pomocí kontingenčních tabulek.

Výsledky: Hlavní databáze obsahovala 453 položek, po rozvedení receptur s více lékovými formami na každou lékovou formu zvlášť 463 položek (16 396 LP). Kritériu výběru nejčastěji předepisovaných LP (výskyt LP v minimálně 6 měsících) vyhovělo 131 receptur LP, které po rozvedení vytvořily podrobnou databázi se 138 položkami (15 591 LP).

Četnost výskytu byla nejvyšší u receptur, které byly expedovány pouze v 1 měsíci (38,7 % receptur) a u LP, které byly expedovány ve všech 12 měsících (86,0 % LP). Nejvíce receptur bylo tříložkových (28,7 % receptur), stejně jako LP (31,0 % LP). Lékovou formou s nejvyšším průměrným počtem složek byl prášek pro přípravu kloktadla (prům. 4,5 složek). Plných 22,7 % receptur a 29,6 % LP obsahovalo min. 1 HVLP, lékovou formou s nejvyšším výskytem HVLP v receptuře byly nosní kapky (prům. 2,1 HVLP). Receptury byly připravovány převážně individuálně (78,8 % receptur), LP hromadně (65,9 % LP). Z hlediska druhů lékových forem byly nejčastěji zastoupeny polotuhé přípravky (51,8 % receptur, 50,1 % LP), z hlediska způsobu aplikace přípravky pro kožní použití (71,7 % receptur, 72,0 % LP) a z hlediska obou pohledů současně kožní polotuhé

přípravky (51,0 % receptur, 48,7 % LP). Množství přípravků s nedělenou lékovou formou leží nejčastěji (42,0 % receptur, 48,9 % LP) mezi 51-100 g. Přípravky předepisovali nejčastěji dermatologové (37,2 % receptur, 62,5 % LP) a to nejvíce kožních polotuhých přípravků.

K přípravě LP hlavní databáze bylo použito 135 léčivých a pomocných látek a 61 LP určených k přípravě LP, z toho 10 meziproduktů. K přípravě LP podrobné databáze bylo použito 146 různých surovin, které se vyskytly 41 920x. Z toho bylo 81 léčivých a pomocných látek (24 450 výskytů), 44 LP určených k přípravě LP (10 529 výskytů) a 21 HVLP (6 941 výskytů). Nejčastěji použitou surovinou byla kyselina salicylová (3 175 výskytů).

Závěr: Rozborem LP připravovaných v lékárně jsem získala výsledky, kterými jsem přispěla k vytvoření objektivního pohledu na individuální přípravu v lékárnách České republiky.